Epöli Hírmondó

XXII. *évfolyam*
4. szám
2020. december 17.

e-mail: onkormanyzat@epol.hu
honlap: www.epol.hu

„Kicsit számolunk megint,
Kicsit változunk megint.
Elfáradt egy másik év.
Ahogy adott, úgy tudott,
Amit elvitt, itt sem volt.
Ködbe rajzolt halvány kép.

Mennyi minden összegyűlt,
ami értékesnek tűnt,
De költözéskor eldobnánk.
Annyi mást meg elvinnénk,
Ami fontos volt és szép,
De elkopott, vagy eltűnt lassanként.

Bárcsak az Égiek vigyáznának ránk,
Hogy látni a lényeget, megtanulhatnánk,
És bárcsak az Égiek egyszer vezetnének úgy,
Hogy bárhová indulunk, vigyen tiszta út.”

/Balázs Fecó, 1951-2020./

Kedves Epöliek, Hírmondó olvasók!

Nagy szeretettel köszöntök mindenkit az Epöli Hírmondó 2020. év utolsó számának olvasása közben.
Különleges és egyben nehéz időszakot élünk. Különleges, hiszen december 21-én egy közel 800 éve nem látott égi jelenségnek lehetünk majd tanúi, amennyiben az időjárás engedi. Naprendszerünk két bolygója, a Szaturnusz és a Jupiter olyan közel kerül egymáshoz, hogy szabad szemmel nézve egy fényes csillagnak tűnnek majd. A csillagászok szerint ez a jelenség lehetett 2020 évvel ezelőtt a „Betlehemi csillag.”
Mégis nehéz időszak, mert nagyon sok ember életét megváltoztatta, megkeserítette az elmúlt év és a kialakult járványhelyzet.
Önkormányzatunk számtalan rendezvényt kényszerült elhalasztani, törölni, és sajnos nem tudjuk, mikor állhat vissza mindannyiunk élete a normális, megszokott kerékvágásba.
Mindenesetre bizakodunk, hogy a következő év több jót tartogat az emberiségnek.
Idén ünnepség helyett személyesen köszöntöttük jegyző asszonnyal a 65 év feletti hölgyeket és urakat. Reméljük, sikerült mindenkinek egy kis örömet okozni a szürke hétköznapokban.
Nem feledkeztünk meg a nyugdíjasokról és a kisgyermekes szülőkről sem: gyermekenként 5-5.000,- Ft-al járult hozzá önkormányzatunk a családok ünnepi költségeihez ebben az évben is.
Késő ősszel megkezdődött a Táncsics M. utcában és a Bem J. utcában az útburkolat felújítása. Sajnos a korábbi vis maior károk helyreállítási munkálatainak elhúzódása miatt túl későn kezdtünk el dolgozni, ezért az időjárás közbeszólt, így a munkálatok tavasszal folytatódnak majd.
A pandémia egyik negatív következménye az önkormányzatokra nézve, hogy a gépjárműadót teljes egészében elvonja az állam, illetve az iparűzési adóból is kevesebb bevétel származik. Ez a községünk költségvetési forrásait is jelentősen megrövidíti.
Ez annyit jelent, hogy kevesebb pénzt tudunk fordítani a település működtetésére, pályázatok önrészeire, vagy rendezvényekre.
Muszáj kicsit átgondolnunk, hogy mire és mennyit költünk, illetve min és mennyit tudunk spórolni. Ezért egy jókor jött lehetőségnek köszönhetően kolléganőnk, Vágenszommer Orsolya fizetését decembertől átvállalta a Nemzeti Művelődési Intézet.
A veszélyhelyzet lejárta után én magam társadalmi megbízatású polgármesterként folytatom tovább a munkámat, a képviselő-testület támogatásával. /Sajnos, az elmúlt 6 évben a polgármesterek illetménye egyáltalán nem változott, így most érkezett el az idő, amikor muszáj egyéb munkát is vállalnom./
Úgy gondolom, a változásból a lakosság semmit nem fog érezni, hiszen a továbbiakban is minden nap jelen leszek az önkormányzat életében.
Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Vigyázzunk egymásra, szeretteinkre, időseinkre!

Ezúton szeretnék mindenkinek áldott, békés karácsonyt és jó egészségben, sikerekben, örömökben gazdag 2021-es esztendőt kívánni.

Tácsik Attila
polgármester

December 16-án önkormányzatunk részére 2250 db egyszer használatos sebészi maszkot jutatott el Horváth-Szeder Gábor, a járási hivatal vezetője. Ezek egy részét átadjuk intézményeinkbe, a postára és a templomba. Illetve akinek szüksége van ilyen egyszer használatos sebészi szájmaszkra, a községházán, 2021. januártól munkanapokon délelőttönként veheti át.

Epöl Község Önkormányzati Képviselő- testületének hírei

Tisztelt Hírmondó Olvasók!

Az idei évben, a Covid-19 vírus minden tervünket felülmúlta, így a munkatervünket is. Az őszi Hírmondó megjelenése óta egy alkalommal tudott ülésezni a képviselő- testület, mivel újra vészhelyzet alakult ki az országban.
Epöl Község Képviselő- testülete egy alkalommal, **2020. október 26-án ülésezett**, majd **ugyanezen a napon megtartotta falugyűlését és közmeghallgatását is**, majd november hónap elején, a 478/2020. (XI.03.) kormányrendelettel újra sor került a veszélyhelyzet kihirdetésére, így a képviselő- testületek működése újra felfüggesztésre került.
Tácsik Attila polgármester beszámolt az elmúlt ülés óta tett fontosabb intézkedésekről, többek között arról a tényről, hogy el kellett halasztanunk rendezvényeinket. Sajnos ezek közé tartozik a nagy múltra visszatekintő „Idősek Napja", ami az elmúlt harminc év elengedhetetlen rendezvénye volt az önkormányzatnak. De megpróbáltuk kárpótolni az időseket, mivel személyesen felkeresstük őket és átadtuk az önkormányzat ajándékait.
Tájékoztatta a képviselőket, hogy elkészült a jövő évi naptár, újra az Epöli Értéktár Bizottság előkészítő szervezésében. A naptárban szereplő fotókat helyi pályázat keretében készítették és küldték be Epöl Község fotózni szerető résztvevői.
Szintén ezen a fórumon tájékoztatta polgármester úr a képviselőket arról, hogy a Magyar Falu Program keretében a Bem J. utca teljes útburkolatának felújítására mintegy 15.000.000.-Ft-ot nyertünk. Amikor az aszfaltozás időszerű lesz, várhatóan a jövő év elején, a tavaszi hónapokban, a lakosságot kiértesítjük. Ugyancsak jó hírként tudatta a képviselőkkel a polgármester úr, hogy Máriahalom Községgel közösen pályáztunk orvosi rendelő építésére Máriahalmon, valamint orvosi eszközök beszerzésére mindkét településen. Epöl Község ezen pályázat keretében 1.500.000.-Ft.-ot nyert orvostechnikai és informatikai eszközök beszerzésére.
További tájékoztatás hangzott el még az alábbiakban:- újra pályáztunk szociális tűzifa beszerzésére, amelyet meg is nyertünk, s az eddigi évekhez hasonlóan döntöttünk és szállítottuk ki a tűzifát az arra jogosultaknak.
Régi tervünk teljesült a könyvtár átköltöztetésével, a teljesen megújult Civil Szervezetek Házába, bízunk benne, hogy így azok is többször felkeresik a könyvtárat, akik a nehezen járható lépcső miatt nem tették.
Szintén október 26-án, a képviselő-testületi ülés után került sor a 2020. évi Falugyűlésre és Közmeghallgatásra. A települési képviselők és a hivatali dolgozók mellett 3 érdeklődő jelent meg a Közösségi Házban, ahol a járványügyi szabályok betartása mellett lehetett megtartani a rendezvényt.
Tácsik Attila polgármester részletesen tájékoztatta a megjelenteket az idei évben a képviselő- testület által végzett munkáról, majd egyéni kérdésekre válaszolt a képviselőkkel együtt.

Általánosságban elmondható, hogy a település lakosait leginkább az egyre romló állapotú közművek, és a közszolgáltatások foglalkoztatják. Ezen területek javítása a képviselő-testület számára is kulcsfontosságú feladat lesz a jövő évben is.
2020 végéig, a tavaszi gyakorlatnak megfelelően, továbbra is találkoznak a képviselők, most már, mint Operatív Bizottság, így egyeztethetik a vírus elleni védekezés esetleg felmerülő kérdéseit, illetve folyamatosan tájékoztatást tud adni a polgármester úr az általa elvégzett feladatokról.
Jelenlegi terveink szerinti utolsó idei Operatív Bizottsági ülésünket december 14-én, hétfőn tartottuk, ezen polgármester úr tájékoztatta a képviselőket jövő évi terveiről, illetve arról, hogy a Bajnai Közös Önkormányzati Hivatal továbbra is normál munkarendben működik. Karácsony és szilveszter között pedig ügyeleti rendszerben, minden munkanap elérhető egy ügyintéző a hivatal dolgozói közül.

Tisztelt Olvasók, Tisztelt Epöli lakosok!

Engedjék meg, hogy jó egészséget, és áldott karácsonyt kívánjak a Bajnai Közös Önkormányzati Hivatal nevében:

Tisztelettel:

Elődné Lukács Erzsébet
jegyző

Kedves Epöliek!

A Betlehemi Szeretet Láng Epölre érkezik. A Szeretet Lángja Betlehemből, Jézus Krisztus születésének helyéről indult Európába. A Születés Templomában égő örökmécsesről származó lángot repülővel hozták Bécsbe, ahol az egyes országok nemzeti cserkész-küldöttségei veszik át és juttatták el saját hazájukba. Magyarországra a lángot először 2008-ban hozták Gödöllőre. Innen jut el az ország távolabbi részeibe.

Héregről településünkre 2020. december 17-én délután érkezik meg a Betlehemi Szeretet Láng, melyet bárki hazavihet. A Betlehemi Láng az Epöli Keresztelő Szent János templomban lesz. A betlehemi láng a szeretet jelképe. Minél több emberre terjesszük ki szeretetünket, annál több szeretetben lesz részünk nekünk is.

A láng Epölre szállításáról Vágenszommer Orsolya és Sarodiné Belkovics Mária gondoskodott, köszönjük nekik, hogy eljuttatták településünkre a BETLEHEMI BÉKELÁNGOT!

Tácsik Attila
polgármester

Óvodai hírek

Kedves Hírmondó Olvasók!

Eltelt újra egy esztendő, nagyon sok minden történt ez idő alatt az óvodánkban, de a munka nem állt meg. Így az év végéhez közeledve lázasan készültünk a gyerekeknek oly kedves ünnepére, a Mikulásra. Igaz idén nem tudtunk személyesen találkozni a nagyszakállúval, de nagyon megörültünk, amikor az ablakban megláttuk, hogy rólunk sem feledkezett meg. Szép csomaggal kedveskedett a nagy HO HO HO HO, amit a gyerekek lázasan bontogattak, mi lehet benne? Ebben az Adventi időszakban már a gyerekek is és mi is örömteli várakozással, sok kedves verssel, mondókával, énekkel, barkácsolással töltjük napjainkat szép óvodánkban. Izgatottan bontogatjuk a gyerekekkel az Adventi naptárunkat, kíváncsian lesve milyen meglepetést tartogat számukra. Lázasan számlálgatjuk, hogy hány nap van még Karácsonyig. A karácsonyi ünnepségünket 18-án pénteken szeretnénk megtartani, de sajnos ezt is idén csak szűk körben tehetjük.
2020. december 19-től 2021. január 3-ig tartjuk zárva óvodánk ajtaját.
Köszönjük szépen a támogatásokat, felajánlásokat ezekkel szebbé, örömtelibbé tudtuk tenni óvodás gyermekeinknek a legszebb ünnepeket.

Kívánunk kicsiknek és nagyoknak
Szeretetteljes Kellemes Karácsonyi Ünnepeket
Sikerekben gazdag Boldog Új Esztendőt
és Nagyon jó egészséget!

Marika néni, Szilvi néni, Zsuzsa óvónéni és a mi kis csipet csapatunk, a Gyerekek

Iskolai hírek

A karácsonyi ünnepek közeledtével békességben és szeretetben eltöltött napokat, a téli szünet idejére nyugalmat és kellemes pihenést kívánok minden epöli diáknak és családjának.
Ez az ünnepi időszak mindannyiunk életében csendesebb lesz és biztos több embernek magányosabb, mint ahogy megszoktuk. Az elmúlt hónapok is ugyanilyen csendesen, szorgos munkával teltek el. Igazából nem voltak olyan programok, melyre készülnünk kellett volna, csak tanítottunk és tanultunk, hogyha bekövetkezik egy digitalizált munkarend, minél felkészültebben érjen minket és a gyerekeket is.
A KRÉTA rendszer is kibővült egy új lehetőséggel, a digitális kollaborációs térrel, melyhez való belépést és ennek használatát is igyekeztünk tanulóinkkal begyakoroltatni.
Ezúton mondok köszönetet a szülőknek, akik nagy fegyelemmel segítik munkánkat, és odafigyelnek a védekezés első fontos szabályára: **csak egészséges gyermek jöjjön az iskolába.**
Külön köszönetet mondok azoknak a szülőknek, akiknél a családban felmerült a koronavírus gyanúja, és míg a tesztelésre és a teszt eredményére vártak, elővigyázatosságból otthon tartották gyermekeiket.
Igen, ezt így kell megoldani felelősségteljesen, hiszen csak így kerülhetjük el, hogy a vírus bekerüljön az intézménybe.
Novemberben **Bokros Gábor polgárőr elnök** ózon generátorral is kifertőtlenítette a tantermeket és a közösségi tereket. **Köszönjük, hogy figyelt ránk és óv minket!**
Intézményünk dolgozói is részt vettek a két hétig tartó országos tesztelésben, minden alkalommal megkönnyebbültünk, hogy mindannyiunk tesztje negatív lett.
Sajnáljuk, hogy már nem jönnek szűrni, hiszen biztonságot nyújtott a rendszeres tesztelés.
Kicsit másképpen, de a Simor-napi versenyek is megrendezésre kerültek. Az olvasás-szövegértés versenyen, melyet online formában tartottak meg, **Wencz Rebeka 3. osztályos és Csenki Hanna 4. osztályos tanuló** vett részt. Bár dobogós helyezést nem értek el, Rebeka a 12 részvevőből eredményei alapján az 5. lett, Hanna pedig a 10 résztvevőből a 3. legjobb eredményt érte el. Felkészítőjük **Berkowicz-Somlai Anikó és Nagyné Zhorela Mária tanárnők voltak.**
A Mikulás az idei évben is gazdag csomaggal lepte meg diákjainkat. Köszönjük **az Epöli Önkormányzatnak, Berkowicz-Somlai Anikónak, Tibori Gergőnek és Császár Tibori Tímeának, hogy az idei évben adományaikkal hozzájárultak a gyerekek öröméhez.**
Iskolánk dekorációja egyre jobban a télre, a Mikulásra és a Karácsonyra hangolja lelkünket. Mikulás, karácsonyi díszek, adventi koszorú, melyet péntekenként gyertyagyújtás közben körbe állunk.
December 12-én, szombaton egy adventi kézműves

foglalkozással is hangolódunk a közelgő ünnepekre. Hiszen egy hét múlva kezdődik a téli szünet, mely 2 heti pihenést nyújt mind a diákoknak és szüleiknek, mind a pedagógusoknak eme szürke, borongós, de dolgos hétköznapok után.

A téli szünet: 2020. december 21-től 2020. december 31-ig tart.

A szünet előtti utolsó tanítási nap: 2020. december 18. péntek

A szünet utáni első tanítási nap: 2021. január 4. hétfő

Készülődünk **Berkowicz-Somlai Anikó tanárnő** vezetésével a 2020-as év utolsó iskolai rendezvényére, **a karácsonyi műsorra,** melyet sajnos az idén nem tudunk úgy bemutatni, ahogy megszoktuk. Bíztunk benne, hogy a templom előtti téren, a szabadban be tudjuk mutatni, de a korlátozások most ezt sem teszik lehetővé. Azért megkeressük a módját, hogy a virtuális térben megtekinthessék műsorunkat.

A karácsonyi ünnepek közeledtével még egyszer szeretnék minden diákunknak és szüleiknek, pedagógus kollégáimnak és minden epöli lakosnak: Békés, boldog karácsonyt kívánni.

Dinnyés-Kardos Éva
intézményvezető-helyettes

Szentmisék rendje Urunk születésének ünnepén és nyolcadában:

dec. 24. **17 órakor Máriahalom 'éjféli mise'**

dec. 25. **9 óra Epöl**
11 óra Dág

dec. 26. **9 óra Máriahalom (Szent István diakónus vértanú)**
17 óra Epöl (vigília)

dec. 27. **9 óra Máriahalom (borszentelés)**
11 óra Dág (borszentelés)

dec. 31. **17 óra Epöl (hálaadás és vigília)**

jan. 1. **9 óra Máriahalom (Szűz Mária istenanyaságának ünnepe, parancsolt ünnep)**
11 óra Dág

jan. 2. **17 óra Epöl**

jan. 3. **9 óra Máriahalom**
11 óra Dág

jan. 5. **17 óra Máriahalom (vigília) Parancsolt ünnep, vízkereszt**

jan. 6. **17 óra Dág Parancsolt ünnep, vízkereszt**

Ezek tehát az előttünk álló karácsonyi ünnepkör szentmiséinek rendje. Mivel három parancsolt ünnep van, próbáltam igazságos lenni. Tőlem ennyire telik. A részletek a templomi hirdetőtáblákon olvasható lesz, és hirdetni is fogom a szentmisék után.

Balázs atya

A BÚZAVIRÁG Népdalkörről….

Kedves Újságolvasók!

Szeretném önökkel tudatni, hogy a dalkör ebben az évben nem úgy működött, mint ahogy eddig tette.
Sajnos a vírus miatt nem tudtunk összejönni a próbákra és a tervezett dalokat sem tudtuk megtanulni. Ennek ellenére azért a falu fontosabb eseményein, az ünnepélyeken közreműködtünk:
- Január 20. Emlékezés a doni áldozatokra, 2 éneket énekeltünk.
- Június 6. Trianoni emlékműsor. A Turulmadár szobornál énekeltünk 2 dalt.
- Augusztus 20. Az ünnepi mise után a templomban volt az emlékműsor. Szent Istvánról énekeltünk 2 alkalmi dalt.
- Október 22. Az 1956-os eseményekre emlékeztünk, szintén 2 éneket énekelt a dalkör.

A szereplések előtt összejöttünk próbálni. Kicsit furcsa volt maszkban énekelni és távolabb ülni egymástól. Valamennyiünknek hiányoznak a rendszeresen tartott próbák. Talán jövőre tudjuk pótolni az idén elmaradottakat.
Közeledik az év legszebb ünnepe. Mindenki tudja, érzi, hogy ez nem lesz olyan, mint amilyenre vágyunk. Bízunk benne, ha mindenki betartja a kormányzat által kért intézkedéseket, sikerül legyőzni ezt a súlyos járványt.
Minden kedves Olvasónak kívánok betegségmentes, békés, áldott karácsonyi ünnepeket és sikeres, gondtalan új esztendőt. Vigyázzanak magukra! Vigyázzanak egymásra!

Üdvözlettel:

Szatai Gyuláné
dalkörvezető

Védőnő hírei

Kedves Epöliek,

Megbízást kaptam, hogy így év vége felé írjak egy cikket a falu újságjába az elmúlt időszak eseményeiről, történéseiről.
Most, mindenkit a világjárvány problémája érdekel, vagy azért mert fél a betegségtől, vagy a munkahelyét félti, hozzátartozóiért, gyermekeiért aggódik. A félelem rossz tanácsadó, a megelőzés a járható út. Nem csak azért kell betartani az előírt preventív intézkedéseket, mert büntetés jár érte ha megszegi, hanem saját magunkért és környezetünkért.
A tanácsadásokat ugyanúgy minden hétfőn megtartom a szokott időpontban kellő fertőtlenítés mellett. A kötelező védőoltásokat is megkapják a gyerekek. Státusz vizsgálatoknál van egy kis változás: aki úgy dönt, hogy nem jön be a rendelőbe, kérheti a telefonos megoldást. Ez azt jelenti, hogy egy időpontot megbeszélünk, és telefonon keresztül kitöltjük a kérdőívet. Arra kérek mindenkit, a rendelőbe csak akkor jöjjön be, ha nagyon muszáj. Szívesen állok mindenki rendelkezésére ha kell, telefonáljanak ha problémájuk van.
Jó tanácsként azt szeretném üzenni mindenkinek: egyenek sok vitamint, bármilyen formában, gyümölcsben, táplálékkiegészítőben, különösen D és C vitamint.
Azon kívül most jön a nagy étkezések ideje, ezek az ünnepek velejárói. Mindenkinek tudnia kell mit és mennyit ehet. Az sem árt, ha van otthon emésztést elősegítő gyógyszer , szükség esetére.
Ezek az ünnepek, talán nem lesznek olyan meghittek, mint

eddig, de kreatívan megoldható a rokon látogatás helyett a kapcsolattartás, üdvözlés.

Kívánok mindenkinek: Boldog Karácsonyi Ünnepeket és sikerekben gazdag Új évet:
Sikeresebbet mint az idei volt.

Vehovszki Mária
védőnő

Nyugdíjasként egészségesen

A hosszabb éjszakák és a csökkenő hőmérséklet dacára is **egészségesek maradhatunk,** még akkor is, ha már a nyugdíjas éveinket tapossuk.
Fűtsük otthonunkat 20 és 24 °C közötti hőmérsékletre! Ellenőriztessük a bojlert, a kazánt, a kéményt és azt, hogy a nyílászárók megfelelően zárnak-e! Öltözzünk melegen és rétegesen; otthon viseljünk papucsot, kintre pedig, meleg, vízálló kabátot és cipőt. Extrém időjárási körülmények esetén gondoskodjunk előre arról, hogy elegendő gyógyszerünk és ételünk legyen otthon – egyes házhozszállítási szolgáltatások rendkívül nagy segítséget jelenthetnek ilyen helyzetben. Természetesen **az orvos** elérhetősége is legyen a közelben. Különösen most a járvány időszakában fontos ez!
Nyugdíjas korban is fontos az aktivitás.
Sétáljunk sokat, akárcsak a saját kertünkön belül is.
Tornázzunk, különösen végtagjainkat tornáztassuk– akár egy széken ülve, - mert a megfelelő vérkeringés és a pulzusszám is fontos.
Jobban érezzük magunkat, ha rendszeresen fogyasztunk forró italt és meleg ételt – természetesen sok zöldséggel és gyümölccsel.
A családi látogatás is segít!
A fizikai és mentális egészség szoros kapcsolatban állnak egymással, ezért kérjük meg barátainkat és családtagjainkat, hogy látogassanak meg. Azonban a védelmi intézkedéseket Ők is, Mi is tartsuk be! (Maszkviselés, kézmosás, távolság megtartása).
Nem is hinnénk, mennyire fontos egészségünk szempontjából a mindennapi emberi kapcsolatok ápolása, azonban veszélyhelyzetbe ne sodorjuk magunkat.
Fel lehet készülni a megöregedésre?
Kevesen készülnek fel rá lelkileg, a vele járó változásokra, vagy akár arra, hogy egyik nap még aktív, tevékeny életet él valaki, társa van, másnap pedig már nincs. Rossz esetben az ember önbecsülése is megcsappanhat, kiszolgáltatottnak érezheti magát. Ahhoz, hogy egészségromlás ne következzen be, segít, ha tevékeny életvitelre állunk át.
A kreatív tevékenység feltölti az embert, ilyen volt régtől fogva a kötés, a varrás és a horgolás, fafaragás, most adventi koszorúk készítése. Aztán szó lehet a bútorok felújításáról is, esetleges átrendezéséről. Örömmel tölthet el, ha a saját magam varrta-horgolta dolgok vesznek körül, vagy azzal lepem meg családtagjaimat, amit magam készítettem.
Lehet finom kenyeret, kalácsot sütni, olyan ételrecepteket megcsinálni, amire eddig csak gondoltunk, hogy majd, ha sok időm lesz…. Találjunk magunknak időtöltést, hobbit, ami örömet szerez, ez sokat segít. A munka egyáltalán nem ártalmas idős korban sem, de tudjunk mértéket tartani mindenben.
Fogadjuk el, hogy már nincs annyi fizikai erőnk, ez teljesen rendjén van, de ne engedjük berozsdásodni magunkat, se az agyunkat, se a testünket, lehetőleg maradjunk lelkileg-szellemileg frissek.
Ha autóval vásárolunk, vagy kirándulunk vigyázzunk, mert télen a megváltozó útviszonyok, a meghosszabbodó fékutak, a kanyarokban könnyen megcsúszó kerekek és a korai sötétedésből, ködből pislákoló lámpákkal előtűnő járművek fokozott baleseti kockázatot jelentenek. Ha az évszak fagyos és csapadékos inkább az otthoni időtöltést válasszuk, de vigyázva arra, hogy az otthoni járda is csúszhat, síkosság- mentesítenünk kell magunk és mások védelmében.
Az advent a készülődés időszaka is, és bár az idei karácsony tartózkodóbb lesz a járvány miatt, kívánok tartalmas készülődést, áldott ünnepet!

Blinczinger Marika

Könyvtári hírek

Kedves Olvasók!
Lassan véget ér az idei év, ami sajnos sokkal másabb volt, mint ez idáig. Sok mindent nem lehetet csinálni együtt és közösen. De az élet nem ált meg, alkalmazkodni kellett a jelenlegi helyzethez. Szeptember 30-án ünnepeltük a magyar népmese napját. Ez alkalomból meghirdetett rajzpályázatra érkezett rajzok közül két korcsoportban lettek díjazva a nyertesek. A 7-8 éves korcsoportban az I. helyezett **Vágenszommer Zsófia**, II. helyezett **Molnár Benedek**, III. helyezett **László Luca Zsófia.** A 9-10 éves korcsoportban a I. helyezett **Wencz Rebeka**, II. **helyezett Borhi László Bendegúz**, III. helyezett **Barina Kamilla**. A helyezetteknek az ajándékcsomagokat a Tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár támogatásával átadásra kerültek. Mindenkinek gratulálok, aki részt vett a rajzpályázaton nagyon szép, ügyes és ötletes rajzok készültek. Minden pályázó egy kis meglepetés ajándékkal térhetett haza.
Ezt követően a november 11-én hatályba lépő rendelet szerint a könyvtárak zárva vannak. De mi ez idő alatt is próbálkozunk szebbé tenni már az új helyen lévő könyvtárat. Elsősorban a könyvtár bútorzatának teljes felújítása fog megtörténni. Teljes polcrendszer és a számítógép asztalok felújítása a Tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár anyagi támogatásával valósul meg.

Köszönöm az egész éves támogatást a Tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtárnak, Epöl Község Önkormányzatának és mindazoknak, akik saját erejüket és szabadidejüket nem sajnálva támogattak egész évben.

Áldott, békés karácsonyt és egészségben, erőben gazdag új évet kívánok minden epöli lakosnak!

Üdvözlettel:
Vágenszommer Orsolya
könyvtáros

Értéktár bizottság hírei

Kedves Epöliek!

Engedjék meg, hogy az alábbiakban néhány sorban beszámoljak az Epöli Értéktár Bizottság idei tevékenységéről, valamint 2021-es terveinkről.

Az idei év részünkre is elég felemás módon valósult meg, mivel a vírus okozta helyzet számtalan programunkat, tervünket húzta keresztbe, de a lehetőségekhez képest igyekeztünk kihozni a legjobbat és a legtöbbet.
Az előző évekhez hasonlóan idén is megrendeztük néhány, immáron hagyományossá vált rendezvényünket, valamint néhány aktuálisat is:

- 2020.06.06. TRIANON 100 emléktúra.
- 2020.06.23. VI. Szentjános-bogár éjszakai túra Keresztelő Szent János tiszteletére az epöli búcsú alkalmából
- 2020.07.09-12. III. Családi Sátortábor a Kákás-tónál
- 2020.08.01. „A TORKOLAT FELÉ" kerékpáros túra, aminek keretében végigjártuk a Bajna-Epöli vízfolyás útját a Dunáig
- 2020.11. hó III. Epöli fotópályázat lebonyolítása
- 2020.11.29. Hársfák ültetése a határban lévő feszületekhez, képtartókhoz
- 2020.12.06. A Szarkaberek tetejére kerülő kettőskereszt fáinak kezelése a Tájház udvarán

Nagyon szerencsések vagyunk, hogy minden rendezvényünk nagyon jól sikerült és nagy érdeklődés közepette zajlott le. Nagyon örülünk annak is, hogy a megyei újságtól is gyakran keresnek minket és érdeklődnek a rendezvényeink iránt és erről cikkek is születnek, hogy minél többen megismerhessék kis falunk óriási közösségi erejét és összefogását.

A trianoni túránkon több, mint 30 fő vett részt teljesen vegyes korosztályból, ami a lehető legjobb egy ilyen nagy jelentőségű megemlékezéssel egybekötött túrán. Üveges Márton ötlete alapján került megrendezésre a trianoni békediktátum 100. évfordulójára emlékezve. A túra a Trianoni emlékműnél kezdődött egy rövid megemlékezéssel, majd utána egy kb 25 km-es túrát tettünk meg az epöli határban, amit mindenki hősiesen teljesített a délutáni nagy meleg és tűző napsütés ellenére. Időközben megállva, felelevenítve a 100 évvel ezelőtt történteket, megidézve a lecsatolt területek jellegzetességeit. Azt hiszem, hogy mindenkinek emlékezetes esemény marad. A résztvevőket a táv teljesítéséért oklevelet és kitűzőt kaptak.
Az immár hagyományos Szentjános-bogár túránk is 10 fő részvételével zajlott le, ami szintén kiemelkedő, mivel idén ez egy keddről szerdára virradó éjszakára esett.
A Kákás tavi Családi Sátortábor is rekordlétszámmal zajlott le az idén, közel 40 fő részvételével. Rendkívül nagy öröm látni, hogy családok, és főleg a gyerekek ennyire vágynak a közösségi élményre, a természet közelségére, a hagyományos játékokra is.
A 2020-as tábor egyik slágere a quadozás volt, amit Kiss Szilárd és Bokros Gábor bonyolított le, köszönjük nekik ezt a felejthetetlen élményt. A másik szenzációs verseny pedig a Muszela Szabolcsné Eliza által megszervezett Exatlon volt, amit gyerek-felnőtt egyaránt élvezett.
Nagy köszönettel tartozunk Molnár Gergelynek és feleségének Zsanettnek, akik idén is vállalták a tábor megszervezését, köszönet Markuj Endrének a területért és annak rendbetételéért és köszönet mindenkinek, aki bármivel (sütemény, üdítők, is hozzájárult ahhoz, hogy a gyerekek és szüleik is jól érezhessék magukat egy kicsit távol a mindennapi „kényelemtől".
Külön köszönet azoknak is, akik anyagilag is támogatták a tábort: Kiss Szilárd, Bokros Gábor, Csenki Mihály, Dinnyés Renátó és Mészáros István.
Augusztus elején 11 fő részvételével a „TORKOLAT FELÉ" túra keretében végigjártuk a Bajna-Epöli vízfolyás útját a Dunáig. Jó látni, hogy a patakot a legtöbb helyen tisztelik, a partját tisztán tartják, a közelében nem építenek, nem bolygatják. A túra 45 km hosszú volt, amit sok pihenővel és frissítőpont beiktatásával teljesítettünk.
A nyár folyamán karbantartási napok is voltak a Tájházban, ahol Kovács Gábor vezetésével középiskolás diákok segédkeztek. A tavalyi retró kiállítást elpakolták a tárolóhelyekre és átrendezték a kiállítószobát, régészeti gyűjteményt.
Az idei, harmadik fotópályázatra rengeteg (38 db) kiváló pályamű érkezett, amit idén – rendhagyó módon - egy szakmai zsűri, Kocsis Bence hivatásos fotográfus bírált el.
Ennek alapján a helyezések:
helyezett:

1. Helyezett:
   Horváth Bálint

Technikailag jól kivitelezett és ötletes bemutatása Epöl egyik központi helyének. A színek jók, a kellemes idő jó komplementer színeket adott a templomnak.

2. helyezett
   Kondár Gábor

Gyönyörű bemutatása az Epöli környezetnek. A hosszan keresztül húzódó árnyék jó grafikai eleme a képnek. A fa szépen lett komponálva, és habár pont nem látjuk a napot, a meleg színhatások és fénysugarak ügyesen támasztanak ellenpontot a jobbról érkező hideg felhőknek.

3. helyezett
   RezsnyákPéter

Jól elkapott pillanat. A látványt ügyesen használta ki és fordította a saját javára a fotós. Szép szimmetrikus kompozíció. A komor égbolttal együtt ügyesen sokszínű a látvány.

Közönségdíj:
Üveges Gabriella

Ezúton is szívből gratulálunk Nekik és minden egyes résztvevőnek.
Természetesen idén is készítettünk a beérkezett képekből egy 2021-es Epöl falinaptárt aminek a nyomdai költségeit idén a Epöl Község Önkormányzata vállalta, és ebből 1-1 példányt minden epöli címre kipostáz.
Jövőre új lesz a pályázat témája: **"Ünnepek Epölön"** Bízunk benne, hogy a 2021-re a járványügyi helyzet normalizálódik és megtartható lesz az összes, szívünknek kedves helyi rendezvény!

November utolsó hétvégéjén néhány helyen pótoltuk a hársfákat a falu határában álló kereszteknél, képtartóknál.
December első hetében pedig megérkeztek a Tájházhoz a Bajnai Erdészettől adományba kapott 100 éves akácfák száradásra, amiből 2025-ben a Szarkaberek tetejére egy kettőskeresztet kívánunk az Önkormányzattal együtt állítani EPÖL első írásos említésének 800. évfordulójára. A szárítandó fákat lekezeltük és a hátsó szín alatt elhelyeztük őket, hogy 3-4 év alatt szépen, lassan ki tudjanak száradni.

Még egyszer szeretném megköszönni mindenkinek, de főleg Kovács Gábornak egész évi önzetlen munkáját és mindenkinek, aki bármilyen formában hozzájárult eseményeink színvonalának emeléséhez!
Ezúton kívánok mindenkinek Békés Boldog Karácsonyt és **egészségben** gazdag Boldog Új Évet!

Őszinte tisztelettel:

Molnár Viktor
Értéktár Bizottsági Elnök

Epöl Községi Polgárőr Egyesület hírei

Tisztelettel köszöntöm a Hírmondó olvasóit!

Úgy néz ki, hogy mozgalmas évet hagyunk a hátunk mögött. Az év elején tavasszal felütötte a fejét hazánkban is ez a borzalmas vírus. Eddig nem tapasztalt speciális feladatok elé állította az országot és ezzel együtt a mi kis közösségünket is. Ezekben a nem megszokott intézkedések végrehajtásában a helyi Operatív Bizottsággal együttműködve a Polgárőrség derekasan kivette a részét. Megszerveztük az étel házhozszállítását, aki kérte a bevásárlásokat, posta, gyógyszertár stb. annak segítettünk. Közben a „ráérő időnkben" megszerveztük a Dorogi Rendőrkapitányság illetőségi területéhez tartozó 14 település 6 – 12 órás éjszakai tartós Polgárőr járőr szolgálatát. Ezekre a tevékenységekre más is felfigyelt, hiszen április hónap Polgárőrei az Epöli Polgárőrök lettek. Szeptember 12.-én Csépen rendezett Megyei Közgyűlésen Dr. Túrós András az Országos Polgárőr Szövetség Elnöke Polgárőr Érdemkereszt ezüst fokozatát adományozta Tácsik Attila polgárőrnek. Ősszel sajnos megérkezett a „második hullám", ami máig is tart a megszorító intézkedésekkel együtt. A Polgárőrség természetesen továbbra is teszi a dolgát. Ha bárkinek segítségre van szüksége jelezze felénk. Itt ragadnám meg az alkalmat, hogy megköszönjem minden Polgárőr társamnak, családjuknak és minden segítőnknek az áldozatos munkájukat. Arra kérnék mindenkit, hogy tartsák be a korlátozó intézkedéseket. Hiszen ezek a szabályok a mi egészségünk megőrzése érdekében születtek. Zárt térben viseljünk maszkot, tartsunk egymástól nagyobb távolságot, a nem túl fontos rendezvényeket halasztjuk el annál is inkább, hogy a Hírmondó következő számát minél többen tudjuk olvasni.
Áldott, boldog, békés karácsonyt és biztonságos boldog új évet kívánok a Polgárőrség és magam nevében!

Tisztelettel:

Bokros Gábor
elnök

A Rendőrség és a Polgárőrség ajánlása a közelgő ünnepekre:

A karácsonyi előkészületek során szinte mindenki megy bevásárolni.
Vásárlások során, piacokon, bevásárló központokban, üzletekben ügyeljünk értékeinkre (pénztárcák, mobil telefonok). Táskát ne hagyjunk bevásárló kocsikban. A lehetőségek szerint tartsunk megfelelő távolságot másoktól (és nem csak a COVID helyzet miatt). A „segítőkész idegenekkel" szemben egészséges gyanakvással legyünk.
Ha autóval érkezünk a vásárlás helyszínére a járművet az elgurulás ellen megfelelően rögzítve, bezárt állapotban hagyjuk a parkolóban. Lehetőség szerint, ne hagyjunk jól látható helyen értéket a járműben. Közlekedésünk során (parkoláskor is) ügyeljünk a közlekedési szabályok betartására, figyeljünk arra, hogy ne zavarjunk, akadályozzunk más közlekedőket.
Amikor autóval utazik a család téli kikapcsolódásra, a biztonságos célba érés záloga, hogy alaposan felkészüljünk az útra. Minél messzebbre megyünk, annál körültekintőbben kell átgondolnunk, mire számítsunk, mire lesz szükségünk, hogy menet közben semmi ne vonja el a figyelmünket a vezetéstől.
KÖTELEZŐ ÉS AJÁNLOTT TARTOZÉKOK A CSOMAGTARTÓBAN:
Hiánytalan elsősegélydoboz, elakadásjelző háromszög, izzókészlet, pótkerék, vontatókötél, indítókábel, kisebb szerelésekhez szükséges szerszámok, kerékpumpa, elegendő mennyiségű fényvisszaverő mellény, elemlámpa tartalék elemmel. Téli tisztító eszközök: jégkaparó, kefe, hólapát, jégoldó, utánpótlás ablakmosó folyadékból, esernyő, esőkabát.

FELHÍVÁS

KÍVÁNSÁGOK KARÁCSONYFÁJA EPÖLÖN

Nincs karácsonyfa színes gömbök és díszek nélkül.
Díszítsük fel a posta melletti fenyőfát ünnepi díszbe.

Gyere és hozz el egy saját készítésű karácsonyi díszt, karácsonyi gömböt vagy akár egy jó kívánságokkal megírt képeslapot, melyet elhelyezve a fára, gondolhatunk azon szeretteinkre,
akikkel most a vírusos időszakban
nem tudunk együtt lenni.

„Leszállt egy angyalka, s azt súgta nékem: gondolj ma azokra, akik a szívedbe férnek! Eszembe jutottál te és a családod, ezúton kívánok békés karácsonyt!"

A díszek anyagai a téli időjárásnak ellenálló anyagból készüljenek lehetőleg.

Epöl Község Könyvtára

Az epöli iskola története

Részletek Dr. Erdős Mátyás volt epöli plébános gyűjtéséből.

„Epöl már a XIV. század első felében plébánia volt és így bizonyára volt a plébániával kapcsolatban bizonyos oktatás. De erről semmi nyomunk nincs. Az epöli iskoláról első feljegyzéseink a XVIII. század elejéről származnak.

1770-ben Magyarország 18700 falujából csak 4000-nek van népiskolája. Tehát, amikor Magyarországon csak minden negyedik-ötödik magyar faluban van iskola, ekkor a kis Epölnek már a XVIII. század elején újratelepülése idejében van iskolája. 1713. február 18-án Verebély István „epöli iskolamester", mint keresztapa 1714. december 23-án Kócza Ferenc iskolamester, mint apa szerepel a kereszteltek anyakönyvében. Az 1732-es Canonica Visitatio-ból már többet tudunk az epöli iskolamesterről, a 25 éves Horváth János volt, aki 6 gimnáziumi osztályt végzett. Ez akkor nagy szó volt, mert a tanítók abban az időben általában legfeljebb a gimnázium 4 osztályát, a grammatikai fokozatot végezték el. Rendszeres tanítóképzés ebben az időben még nem volt. Mária Terézia 1777-ben kiadott Ratio Educationia-ra kísérletet tett ugyan a tanítóképzés megszervezésére, de az intézkedésnek kevés lett a foganatja. Még a XIX. század első felében is a tanítók jó részének csak elemi iskolai végzettsége volt. Mint segédtanítók, lecke-kérdezők, vagy kórus énekesek kezdték valamelyik kántortanító mellett és így tanultak bele a mesterségbe, a kántor-tanítóságba (Szántó 25-26.o.).

Horváth János valószínűleg Esztergomban tanult. Az ottani jezsuiták vízivárosi gimnázium éppen az 1728/29-es tanévben tért át a négy osztályról a hat osztályra. Az epöli iskolamester évi jövedelme akkor 10 Forint készpénz, 20 pozsonyi szapu (1 pozsonyi szapu 63,6 liter) gabona, 1 szekér széna, minden jobbágytól 1 szekér fa. A község aratja le és hordja be a termését. A pozsonyi szapu földről (egy pozsonyi szapu föld akkori terület, melynek bevetéséhez 1 pozsonyi szapu búza kellett, kb. fél kat. hold (Villányi N. I. 99.o., 130.o.). Ehhez járult még, ami mint kántor kapott az egyes egyházi funkciók után.

1737-ben már a „magyar és szlovák" Petőcz József az iskolamester. Valószínűleg a 30-as években már itt lakó Petőcz (Pető, Petucz) család tagja. A kántori és harangozói teendőit hozzáértéssel és pontosan látja el, „de nem litteratus, ezért az iskolában bizonyos Szakács József" tanít helyette (1761-es főesperesi látogatás, prímási levéltár).

Az iskolamesternek régi illetékén kívül még kender és káposztaföldje és kukoricáskertje is van.

Csak az iskola épülettel van baj. Sürgős javításra szorul és ez az iskola fönntartó község terhe (1755-ös visitatio, Bajnai levéltár). Az epöli iskola bár felekezeti katolikus iskola volt és telekkönyvileg a katolikus egyházközség nevén állott, az iskola fönntartója a politikai község volt.

A XVIII. század 80-as éveiben a Fehér megyéből származó magyar nemzetiségű Orbán János az „iskolamester vagy organista" és a harangozó. Utódja Stanga István lett. Ez a három foglalkozás a tanító, kántor, harangozó Epölön, de még nagyobb községekben is legtöbbször együtt járt. A XIX. század második feléig még a jegyzői teendőket is a mester végezte. Toronyóra és posta nem volt Epölön, mert ha lett volna, ezeknek kezelését is más községhez hasonlóan szintén a mesterre bízták volna. A kis Epölön egyik teendő sem kötötte le a mestert, hogy mellette a másik feladatot ne tudta volna ellátni. Egy fizetésből amúgy sem tudott volna megélni a tanító. A Bajnán lakó plébános, ha Epölön fungál az iskolamester házában száll meg. Még az iskolaoktatás is a mester lakásán van. A rozoga iskolaépület úgy látszik összedőlt. Jogos tehát az iskolamesternek az egyház látogató előtt tett panasza, hogy a lakása nyomorúságos és szűk, a község, bár erre kötelezve volna, még a kerítést sem csinálja meg. Ebből a látogatásból tudjuk meg azt is, hogy a kántortanítónak mi volt a dolga: „a gyerekeket olvasásra, hittanra és írásra tanítani. Ha van, aki tanulni akar." A jegyeseket kell a házasság előtti vizsgára előkészíteni, a plébánosnak a gyermekek húsvéti és karácsonyi gyónásra való előkészítésében segítenie és nagyobb ünnepeken a bajnai szertartásokon közreműködnie. Az iskolamesternek a tanuló gyermekek szülei is fizettek valamit. Ha kevés volt a tanuló, kevés volt a fizetés is. Az esztergomi főkáptalan elöljárója Görgey Márton megígérte, hogy a sajátjából hajlandó fizetni az iskolamestert, csak tanítsa a gyerekeket. „ De részint a szülők hanyagsága miatt, akik nem törődtek a főtisztelendő úr rendeletével, részint az iskolaépület hiánya miatt, az annyira kívánatos oktatás alig hozott eredményt." (1788-as egyházlátogatás, Bajnai levéltár).

1792-ben végre külön kis tantermet épít a község. Igaz, tanuló nem lehetett sok, mert két padban elfértek. Ez a terem „egy födél alatt volt az iskolamester lakásával. A ház alapja kőből volt, de falai vályogból. Az iskolamester lakása egy szobából és egy konyhából áll. Kútja nincs."

A kántortanító a 34 éves Vichon István, esztergomi nemes, magyarul és szlovákul beszél, sőt latinul is tud közepesen (1812. visitatio) tehát a gimnázium néhány osztályát is elvégezte.

A kis tanteremben szegényes körülmények között iparkodott a tanító önkéntes tanítványait a tudás elemeire oktatni. Az oktatás az olvasástanítással kezdődött. Először egyes betűkkel ismerkedtek meg. Ez volt a betűzés (litterse). Ezt követte a betűk egybefoglalása, a szótagok képzése (syllabisatio, sillabizálás) és végül a folytatólagos olvasása a lectio. Írás-olvasás, számolás és a hit elemei képezték a falusi oktatás első fokozatát.

Az egyházlátogatási jegyzőkönyvben sehol nem találtam panaszt az epöli kántortanítóra, de dicséretet igen.

1846-ban Simor János a későbbi hercegprímás, bajna plébános feljegyzéseiből megtudjuk, hogy Epölön az iskola már a községházban kapott alacsony, szűk, kis helyet. Ez a községháza szalmatetős, két helységes, a főúttal párhuzamosan épült ház volt. A mai posta melletti tanítói lakás helyén állott. A főutcáról nyíló bejárattól jobbra volt a nagyobb terem, a tanterem. Balra a kisebb terem a községi hivatal.

Az iskolamester Marterstok János, aki a jegyzői teendőket is ellátja. Két és fél évi működés után, 1848. szeptember 3-án lemondott, mert kevesellte a jövedelmet. (Esztergomi káptalani levéltár, lad. 26)

1812-ben az évi jövedelem 112 Forint 53 Kr. volt.

Epölön	642 katolikus
	2 evangélikus
	7 református
összesen:	651 lakos, 36 fiú-, 26 leánytanuló

Simor plébános szívén viselte az epöli iskola ügyét is, mindent megtett, hogy a prímási előírásoknak megfelelően az oktatás az általános színvonalon legyen. Az írás, olvasás, számolás és katekizmus oktatásán kívül, most már bibliai történetet, természetrajzot, Magyarország földrajzát,

mezőgazdaságtant is tanítanak és még a törvények alapismeretébe is bevezetik az iskolásokat. Sajnos a panasz régi: a szülők kora tavasztól késő őszig nem küldik a gyermekeiket iskolába, állatokat kell legeltetniük (1846-os főesperesi látogatás, Bajna).

Az általános tankötelezettség akkor még ismeretlen fogalom volt.

Az egyház nem alkalmazott kényszerítő szabályzatokat. A szülők magatartása is érthető, már az iskolás gyermekeket is bevonták a munkába, hogy így segítsék megkeresni a mindennapi kenyeret. De azért Kendlhofer Ferenc tanító idején, legalább a téli hónapokban 39 fiú és 36 leány szorongott a kis epöli tanteremben. Az 1868. évi 38 tc. által előírt általános iskolakötelezettség is csak lassan, nehezen hozta meg a faluhelyen az eredményt.

Nem csodálkozhatunk tehát azon, hogy a század végén is a nők, de még a férfiak egy része is nem tudott írni-olvasni.

A kötelező iskolábajárás és a szaporodó lakosság miatt egyre sürgetőbb lett Epölön az iskolás gyermekek két csoportban való tanítása, illetőleg egy új, második tanerő beállítása. Ehhez pedig új iskola és új tanítói lakás is kellett. 1894-ben az esztergomi káptalan új egy tantermes, 3 ablakos iskolát (a mai posta helyén) épített. 1903-ban hozzáépítették a második tantermet (a mai kultúrhelységet). Az iskolának kertje, játszótere nem volt, a gyermekek az iskola melletti köztéren játszottak.

Ekkor lett az ismétlő iskolából továbbképző gazdasági iskola.

A gyakorlati gazdasági oktatásnak a Vallás és Közoktatásügyi miniszter rendelete szerint (66.569/1902. sz.) a községi faiskolában kellett volna történnie. Hasítottak is a községi földekből erre a célra 825 n.ölet. De a kántortanító mégis kénytelen volt a gyakorlati gazdasági oktatást a saját kertjében végezni.

Az első másodtanító Horváth Pál a községtől 50 Forintot, az államtól 300 Forintot kapott, azon kívül lakásért és fűtésért 25 Forintot. Később (1903-ban) a másodtanító a két tanterem közötti folyosóból kapott egy 3 méteres szobát és fűtési segély címén 20 Forintot. A másodtanítók általában csak rövid ideig maradtak Epölön. Az első 20 év alatt (1899-1918-ig) 10 másodtanító váltogatta egymást. A legtovább Bicskó Jolán volt itt (1913-1918-ig). Végig a haláláig tartott ki Epölön. Sőt még tovább is itt maradt haló porában. 22 éves korában halt meg spanyol kórban. Az epöli temető-kereszt mellett pihen.

A fiatal tanítók elpályázása érthető. Epöl kis, a forgalomból kieső község volt, a fizetés szerény, ha jobb kereset, kedvezőbb előmeneteli lehetőség kínálkozott, még évközben is itt hagyták a falut. Az iskolaszék ezért külön kikötötte, hogy tanévközben a tanító nem mondhat le állásáról. A kántortanító ebben az időben Apa Lajos volt. Egy emberöltőn át (1898-1929-ig) tanított és kántorizált Epölön. Innen vonult nyugdíjba. Ez alatt a 30 év alatt helyi képviselő is volt, aktívan részt vett a falu életében.

Ekkor a kántortanító évi jövedelme 897 Korona, ebből 570,60 a tanítói 282,40 a kántori és 44 a szétválaszthatatlan javadalom. Ha ehhez hozzávesszük a javadalomba be nem számított járandóságot, akkor az epöli kántortanítónak évente 1024 Korona fizetése volt.

Apa Lajos után Gaál Gergelyt választották meg kántortanítónak, Farkas Piroskát pedig a betegsége miatt lemondott Bárdos Gyula helyett másodtanítónak. Az új tanító pár rövidesen házaspár is lett. Új lakásban és új iskolaépületben kezdhették meg az 1929/30-as tanévben a két évtizeden át tartó nevelési munkájukat.

A kántortanító feleségével beköltözött az új tanítói lakásba, így a régi kántortanítói lakás megüresedett, ezért az iskolaszék hozzájárult ahhoz, hogy a régi lakás első szobáját tejcsarnok részére bérbe adhassák. A bérlő a szobát saját költségére, céljának megfelelően átalakította: az udvari ablak helyére ajtót tett, a deszkapadlót pedig cementpadozattal cserélte fel. Mindezt azzal a kikötéssel, „ha a kántor személyében változás állna be, vagy a kötött szerződés lejár és nem újíttatik meg, köteles a bérbevevő mindent eredeti állapotába visszaállítani.” (1934. május 31-i iskolaszéki jegyzőkönyvből)

De lássuk most már, hogyan és hol épült fel az új iskola és az új tanítói lakás. A Vallás és a Közoktatási Miniszter az Orsz. Népiskolák Építési Alapból 25000 Pengős segélyt adott egy új kéttantermes iskola és egy új tanítói lakás építésére. A segély folyósításának feltételei ezek voltak:

1. a régi községháza lebontható és ez a telek a kántortanítói kertből legalább 100 n.öllel kiegészítendő. Erre a helyre építendő az új iskola és a tanítói lakás.
2. az építési költségeknek a miniszteri segélyt meghaladó részét Epöl község vállalja. A költség csökkentése céljából az összes kézi és igás napszámokat, a község természetben szolgáltatja. A falu lakói végzik.
3. az építési munkákat a legelőnyösebb ajánlattevő a példázónak kell odaadni és az „U” jelű típusterv szerint kell végrehajtani.
4. az épület szilárd anyagból, tehát kőből és téglából készüljön. A község bútorozza be az iskolát és lássa el a szükséges tanszerekkel úgy, hogy az 1929/30-as tanévet már az új iskolában kezdhessék el.

A község vállalta és teljesítette a feltételeket.

A régi községházát lebontották és helyére felépítették az új iskolát és a tanítói lakást. A kántortanító kertjéből pedig elvettek területet, az iskolaudvar számára. A munka 5 hónap alatt elkészült és 1929. szeptember 1-én ünnepélyesen megáldották az épületet és elkezdték a tanítást.”

Következőkben pedig az elmúlt évtizedek történéseivel folytatnánk…

A régi falu ugyanúgy, mint ma is, a Közösségi Ház, óvoda, iskola, posta, tanítói szolgálati lakás, az orvosi rendelő épületei és az azokhoz tartozó udvarok területével rendelkezett. Ez községi tulajdon volt. A mai orvosi rendelő helyén hosszú paraszthház, kerttel, udvarral az első szolgálati lakás volt, az iskolamester számára.

A mellette lévő rozoga iskolaépület összedőlt, így a lakásban volt a tanítás. 1792-ben külön kis terem épült az iskolamester lakásához, de ez is kevésnek bizonyult. A mellette lévő területen (a mai szolgálati lakás helyén) van ebben az időben a községháza, két helységgel. Az egyikbe átköltözött az iskola. Ez is idővel kicsi lesz, ezért 1894-ben új iskola épült, a mai posta helyén. Ezt 1903-ban bővítették, hozzáépítettek további tantermet (kultúrház) a mai Közösségi Ház épületének helyére.

1928/29-ben épült a ma is működő 2 tantermes iskola (a mai épület alsó része), a szolgálati lakás mögötti rész.
Ekkor szűnik meg az összevont tanítás. (Külön lesz az alsó és felső tagozat.)
Ezzel együtt épült a második tanítói lakás, a posta mellett lévő, ami ma is lakott.

A paraszthház jellegű szolgálati lakást Gimesy János és felesége, iskolaigazgató lakta. A másik újonnan épültet, Körösi

Ödönné tanító néni és családja lakta az 1950-60-as években.
A Kultúrotthont 1954-ben újítják fel, ekkortól működik kultúrházként, műsoroknak, ünnepségeknek, helyi színdaraboknak, báloknak ad helyet. Az iskola szervezi és bonyolítja ezeket a rendezvényeket.
1957-ben a könyvtár az iskolában kap helyet.

Az új iskola épülete 1990-1992 között épült meg, a mai iskola felső szintje, a közösségi ház mögötti rész.

Az epöli iskolában nem csak a gyerekek tanításával foglalkoztak. 1903-tól „Továbbképző gazdasági iskola" is működött, a kántortanító oktatásával, mezőgazdasági munkák végzését tanította.

1925/26-ban „Gazdatanfolyam" indult. Apa Lajos kántortanító szervezésével és oktatásával, ezen 50-60 fő vett részt.

1938-ban megszervezték az „Ezüstkalász"-os gazdatanfolyamot, melyet szép számban látogattak a fiatalok is.

Az 1950-esévek második felében az iskolában beindították „a dolgozók iskolájának esti tagozatát". A képzés célja volt, hogy minél több felnőttnek legyen 8 általános végzettsége. (pl.: 20 fő beiratkozott hallgatóból 15 fő vizsgázott le)

A II. Világháború ideje alatt az iskola berendezése megsemmisült, ami éghető volt, székeket, asztalokat eltüzelték. Így az iskola újraindítása nagy feladat volt a falu számára. A családok összefogva, megszervezték és összeadták a szükséges tárgyakat. A tanuló gyerekek pedig otthonról vitték saját részükre székeiket. Így indult az első tanév. A háború után nemcsak az iskolát, hanem a falut is újjá kellett építeni, a családok és a lakosok összefogással, sok munkával újraindították az életet. Ekkor az iskola és a falu részére 2 epöli lakos felajánlást tett, -Galba József, aki ácsmesterként az asztalos szakmához is értett és legidősebb Mike Sándor, kinek családjai még ma is a faluban élnek (id. Mike Sándor, Csenki Mihály, Markuj Józsefné)- hogy a következő tanévre elkészítik az iskola berendezését. Nekik köszönhetően indulhatott el a következő évben már rendezetten az oktatás. Ebből is látjuk, hogy a faluban élők mennyire sokat tettek a múltban is az iskola létezése és a tanítás fontossága érdekében.

Epölnek írott történelme alapján 1713-tól van iskolája. Kb. 300 éves múlttal rendelkezik, így a mi kis iskolánk.

Megszakítás volt a helyi oktatásban:

- 1962-től a felső tagozat Bajnára került.
- 1962-1977-ig csak az alsó tagozat van Epölön.
- 1977. szeptember 1-től 1986. szeptember 1-ig nincs iskola, nincs tanítás a faluban.
- 1986. szeptember 1-én visszajön az alsó tagozat.
- 1990. szeptember 1-től a felső tagozat is visszajön, ekkortól indul újra az 1-8 osztályos oktatás.
- 2016. szeptember 1-től újra elkerül a felső tagozat Bajnára, így ma csak az alsó tagozatos diákok tanulnak Epölön.

Az új iskola építése és a meglévő rész felújításának ideje alatt (1990-1992) a tanítás a mai polgármesteri hivatalban kapott helyett.

Akik még bennünket is tanítottak és szívesen emlékezünk rájuk:
Kőrösi Ödön (1950-1956) 1950-ben költözik családjával Epölre. Kőrösi Ödönné tanító néni még az 1960-as években is tanít a faluban. Lányuk Kőrösi Eszter, mint pályakezdő pedagógus volt iskolánk tanítója.
Páva Gyula iskolaigazgató Esztergomból járt ki.
Gimesy János iskolaigazgató egy epöli szolgálati lakásban lakott.
A tanítókat, akiknek nem tudtak lakást biztosítani, azokat családban albérleti szobákban helyezték el.
Tóth Lajos nagysápi lakos, aki a tanulókkal Bajnára átkerül és ott még hosszú évekig tanít.
Kisutczki Anna, Hodász Anna
Solti Katalin az 1990-es évek elején lakik Epölön.
Vas János 1966-tól még az 1970-es években is tanít, aki az iskola megszűnésével átkerül Bajnára, ott folytatja munkáját. Felesége Vas Jánosné évtizedekig (nyugdíjig) az epöli óvoda, vezető óvónője. Mindketten aktívan részt vettek a falu életében is.
1990. után hosszú éveket, évtizedeket tanítottak az epöli iskolában:
Csenki Mihályné, aki 1990-1994-ig iskolaigazgató is volt.
Csenki Jolán, Bula Péterné (Nagy Péterné) Bokréta Erzsébet, Muszela Szabolcs
Akik még jelenleg is iskolánk tanítói és már a második generációt oktatják, a ma iskolába járó kisdiákok szüleit is nevelték, tanították:
Tiboriné Kardos Éva (Dinnyés-Kardos Éva) 1990. szeptember 1-től, *30 éve*,
iskolaigazgató 1994-től, jelenleg is, *26 éve*.
Nagyné Zhorela Mária 1993. szeptember 1-től *27 éve*.

Nagyszüleink és szüleink példáját követjük, akik minket faluszeretetre, egymás iránti tiszteletre, mások megsegítésére, -segítségnyújtásra- neveltek.
Fontosnak tartották és a generációk mindig tovább is adták, ha egy falunak nincs iskolája, temploma, vagyis jól működő egyházi közössége, önálló közigazgatása, külön helyi költségvetéssel rendelkező önkormányzata, akkor nincs meg az összetartó erő, nem szervezhető jól a falu élete, egy kulturális rendezvény, egy ünnepség, beruházások stb.
A mindenkori faluvezetés ehhez kevés, ha nincs munkájukhoz a segítség. Ezek hiányában a falu hanyatlása, sorvadása indul el. Elődeink, mindig megteremtették a békés együttélést, az egyetértést, a szeretetet és a faluhoz való kötődést, ez az itt élő embereken múlik.
Az epöliek tisztelettel voltak és megbecsülték:

- Azokat az az embereket, akik a falu élére állva, felvállalták (felvállalják), hogy tevékenykednek, mások szebb – jobb életkörülményeik és biztonságuk érdekében.
- Azokat az intézmények vezetőit, dolgozóit (óvoda, iskola), akik tanító, nevelő munkájukkal, azon dolgoztak (dolgoznak)- nagy részt vállalva abban - , hogy ki milyen emberré váljon.

Az itt élők a múltban mindent megtettek azért, hogy visszakerüljön az iskola (1986-ban) és az önkormányzat (1989-ben).

A régi világban -mindenféle felsőbb iskolázottság nélkül- nagyon sok okos, egyszerű parasztember élt ebben a faluban, tudásukat jó irányba, családjaik és a falu fejlődésébe, a közösség összetartásába fektették. Nekik is köszönhető a mai falu kialakulása és léte.

Fontos tudni a múltunkat, hogy a jövőt hogyan építsük tovább.

Epöl, 2020. 08. 24.

Drengács Lászlóné
Feigel Ida

Kedves Epöliek és Epöli Gyerekek!

Mint Minden évben, idén is meglátogattam az Epöli gyerekeket, Csabival a rénszarvassal, manóimmal és krampuszaimmal. Nagyon meg voltunk elégedve az itt élő gyerekekkel, rengeteg dalt és verset hallottunk tőlük, sőt, sok gyermek kedves rajzokat is készített nekünk.
Szeretnénk megköszönni a tavalyi és idei évet azoknak a vállalkozóknak, akik segítettek nekünk abban, hogy 107 gyermek és 6 kisbaba találkozhassanak velünk.

Köszönjük:

2019 év:
Manbritta Kft, Kis Szilárd E.V., Pálinkás Ferenc (Witzing Tüzép),Bokros Gábor (Epöli Polgárőrség), Pallagi Gyula, Métor-Építő Kft, Bruder Olivér E.V., Straubinger Kft, Viszkok Tamás E.V.,Tar Tibor, Dinnyés Renátó (Badi Car), Hanzlik László (HDL Dekor),
Paxián Márton, Akács Transz Kft, Epöli Önkormányzat, Tóth Attila E. V.,Szujó József Csaba,Fábián család

Szervezők:
Üveges Zoltán, Barina Edina,Kovács Edina,Mészáros István,Békési Katalin

2020 év:
Csenki Mihály, Hanzlik László (HDL Dekor), Kis Szilárd E.V., Szujó József Csaba, Akács Transz Kft.,Pálinkás Ferenc (Witzing Tüzép),Tibori Gergely, Fábián család,Dinnyés Renátó (Badi Car),Métor-Építő Kft., Tóth Attila E.V.,Wencz Bt.,Bokros Gábor (Epöli Polgárőrség)

Szervezők:
Üveges Zoltán,Barina Edina,Mészáros István, Békési Katalin,Drahanovszki András,Kovács Gergely

Kedves Gyerekek. Viselkedjetek jól, tanuljatok sokat és ígérem jövőre is meglátogatunk benneteket.

Üdvözlettel:

Mikulás és csapata

Devecsery László: Cinegekarácsony

A kis cinege szomorúan sírdogált az ágon. Odaröppent hozzá a mamája.
— Miért sírsz, kis cinegelányom?
— Hogyne sírnék, hogyne rínék, mikor olyan rossz nekünk, madaraknak. Bezzeg jó az embereknek! Készülnek a karácsonyra, s lesz nekik csodálatos karácsonyfájuk.
— Majd odarepülünk az ablakokhoz — és megcsodáljuk. S nézd, itt, az erdő szélén mennyi karácsonyfa álldogál. Ez mind a miénk: az állatoké! A szép fehér hó fel is díszíti nekünk.
— Én… mégis… igazit szeretnék…!
Eljutott a híre a cinegelányka szomorúságának a többi madárhoz is. Megsajnálták. Összedugták a fejüket.
A hangos cserregésre és csörrögésre a szundikáló mókusok is felébredtek. Nagy mérgesen néztek ki az odúból. Ám amikor a madarak nekik is elmondták, miről beszélgetnek, mindjárt megbékéltek. Sőt!
— Mi is segítünk!
S megkezdődött a nagy, titokzatos, a legtitkosabb erdei készülődés.
Cinegepapa a faluba repült szomorú leánykájával. Ott figyelték, hogyan készülődnek az emberek az ünnepre.
Közben a többiek sem tétlenkedtek!
A mókusok szalagot kötöttek minden mogyoróra és dióra. A verebek apró almácskákat hoztak. A búbospacsirta aranyszínűre festett mákgubókkal érkezett. Cinegemama szalmavirágot szerzett a piacon. Gyönyörű füzért készített belőle. Bagolyapó világító festékkel kente be a fenyőtobozokat. Ezek helyettesítik majd a gyertyákat. A madarak és a mókusok a cinegetanya mellett a legszebb fenyőfát díszítették fel. Lett is öröm, amikor a cinegelányka visszatért. A csodálkozástól szólni is alig tudott:
— Ez… ez… ez az… enyém? Az én igazi karácsonyfám? Köszönöm, köszönöm, köszönöm!
— Boldog karácsonyt! — felelték a madarak és a mókusok.

Tóthárpád Ferenc: A hírhozó

Mikor Jézus megszületett,
tiszta volt az ég.
Aprócska kis csillagtüzek
égtek szerteszét.
Köztük egy, a legfényesebb,
mindig arra várt,
hogy a jó hírt megtudhassa
szerte a világ.
Fényes csillag, vándor csillag
– három bölcs fölött –
reményt hozott, s reményt adott,
amíg őrködött.
Aztán fénye elhalványult,
de ha akarod,
minden évben, decemberben, újra
felragyog!